

РЕШЕНИЕ

№ 161

гр. Б.С., 22.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – Б.С., I-ВИ ГР. СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Катя Н. Гердова

при участието на секретаря Ивка М. Вълкова
като разгледа докладваното от Катя Н. Гердова Гражданско дело № 20221410100633 по описа за 2022 година

Постъпила е искова молба от С. П. Г., ЕГН *****, от с.Д., обл. В., ул. „Елин Пелин“ №15, чрез пълномощника му адв. В. К. Д. от ВрАК с адрес за съобщения и призовавания: гр. В., ул. „Одрин“ № 1, ет.4, ап.12, предявена **против** ЗАЕД „Булстрад Виена Иншурънс Груп“ ЕАД, ЕИК 000694286, със седалище и адрес на управление: гр.С., 1000, район „Триадица“, бул. ”Позитано” № 5, представлявано заедно от всеки двама от изпълнителните директори - Н.Д.Ч., И.И.Г., П.А.Ш., Т.И.И. и Н.Й.П., с правно основание чл. 405 КЗ, вр. чл. 343, ал. 1, вр.чл.386,ал.2 от КЗ и чл. 394 и чл.86 ЗЗД, с която се иска да се осъди ответника, в качеството му на застраховател да заплати на ищеца сумата **20 384,26 лв.**, представляваща неизплатено застрахователно обезщетение по Щета № 470420202048546 или № 51-01600-13921/20 по описа на застрахователя за застраховка „Каско Стандарт” на МПС, с рег.№ ВР5749СХ, съгласно Застрахователна полица № 47042017308000017, сключена на 16.04.2020г., ведно със законната лихва върху претендираната сума, считано от датата, на която е изтекъл срока за произнасяне по претенцията по арг. от чл. 108, ал.2 от КЗ - 13.04.2021 г., до окончателното изплащане на сумата.

Алтернативно, желае да му се присъди законна лихва върху исковата сума, считано от датата на предявяване на искова молба-31.05.2022г. до окончателното ѝ изплащане.

Желае да му се присъдят направените по делото разноски.

ИСКОВЕ с правно основание чл. 405 КЗ, вр. чл. 343, ал. 1, вр.чл.386,ал.2 от КЗ и чл. 394 и чл.86 ЗЗД.

В срока указан в разпоредбата на чл.131 от ГПК ответника ЗАЕД „Булстрад Виена

Иншурънс Груп" ЕАД-С., чрез пълномощника си юрисконсулт Н. З. е депозирал писмен отговор във връзка с предявената искова молба, с който спорил иска по основание и размер по изложените в него съображения.

Прави възражение за неподсъдност на делото пред РС-Б.Слатина и желае делото да се изпрати на компетентният съд по чл.105 и чл.108 от ГПК, съгласно който искове срещу юридически лица се предявяват пред съда, в чийто район се намира тяхното седалище.

Оспорва настъпването на увреждане, тъй като от приложените с и.м. доказателства не се установява настъпване на увреждане на процесния лек автомобил, което да представлява покрит риск по застраховка „Булстрад Каско Стандарт".

Оспорва настъпването на застрахователно събитие, тъй като от представените с исковата молба писмени доказателства не се установяват обстоятелствата и причините на ПТП-то реализирано на 08.10.2020г. и обективизирано в КП № 1761885/08.10.2020 г., както и вината на участниците в същото.

Оспорва механизма на настъпване на ПТП-то от 08.10.2020 г. в с. Литаково, между лек автомобил „БМВ" с рег. № ВР 5749 СХ и товарен камион, тъй като от приложените с исковата молба писмени доказателства не могат да установят механизмът на пътнотранспортното произшествие, къде е настъпил ударът, какви са причините за настъпване на ПТП-то, поради което счита, че искът е неоснователен в тази му част.

При условията на евентуалност счита, че по делото е налице изключен от застраховката застрахователен риск. Счита, че водача лек автомобил „БМВ" с рег. № ВР 5749 СХ е управлявал процесния автомобил в населено място с несъобразена скорост с пътните условия и състоянието на пътя, вследствие на което е загубил контрол над автомобила и е блъснал движещо се пред него превозно средство, което представлява груба небрежност. Съгласно т. 1.4. от Раздел X „Общи изключения" от ОУ на застраховка „Булстрад Каско Стандарт" застрахователят не покрива щети в резултат на причинени с груба небрежност действия на застрахования, поради което е налице изключен застрахователен риск и съответно исковата молба е неоснователна.

При условията на евентуалност оспорва също така стойността на причинените по отношение на лек автомобил „БМВ" с рег. № ВР 5749 СХ вреди, като счита исковата претенция за силно завишена в тази ѝ част, тъй като претендираното обезщетение значително надвишава действително претърпените вреди.

Оспорва исковата претенция за заплащане на законна лихва за забава, считано от датата на завеждане на исковата молба, като оспорва и факта, че застрахователят е изпадал в забава, респ. началната дата, от която се претендира исковата претенция в тази ѝ част.

При условията на евентуалност счита, че в настоящият случай е налице „тотална щета" по смисъла на чл. 390, ал. 2 от КЗ по отношение на лек автомобил „БМВ" с рег. № ВР 5749 СХ.

Не възразява да се приемат представените с исковата молба писмени доказателства, с изключение на представените молба оферта и сметка калкулация, като счита, че същите са

изготвени за нуждите на настоящото производство, поради което същите са неотносими в настоящото производство.

Не възразява по допускането на съдебна авто-техническа експертиза, като поставя допълнителни задачи на вещото лице на които да отговори в заключението си.

Прави в условията на евентуалност **възражение за прихващане** на основание чл. 298, ал. 4 от ГПК до размер от **925,52 лева**, относно дължимите от ищеца вноски за застрахователна премия по процесната застрахователна полица № 47042017308000017. Със сключването на застрахователната полица застрахователят се задължава да заплати застрахователна премия в общ размер на 1 851,07 лева, от които е платена само първата и втората вноска в общ размер на 925,55 лева.

Моли да му се издаде съдебно удостоверение, което да му послужи пред ЗАД „Армеец“ АД, ЕИК 121076907, по силата на което да се снабди с информация за лек автомобил „БМВ“ с рег. № СВ 7123 РВ с номер на рама WBAKM21040CY72927 завеждана ли е застрахователна претенция, изготвян ли е снимков материал по претенцията, както и да му бъде представен изготвеният снимков материал при извършените огледи на превозното средство.

Желае съдът да постанови решение, с което да отхвърли предявеният от С. П. Г. срещу ЗЕАД „Булстрад Виена Иншурънс Груп“ иск за заплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 20 384,26 лева, в резултат на ПТП реализирано на 08.10.2020 г., ведно със законна лихва, считано от 13.04.2021 г. до окончателното плащане на дължимата сума, при условията на алтернативност за присъждане на законна лихва от датата на предявяване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане, а също и за присъждане на направените по делото разноски, като неоснователен и недоказан.

Моли да се присъдят в полза на ЗАД „Булстрад Виена Иншурънс Груп“ юрисконсултско възнаграждение за процесуално представителство в настоящата инстанция в размер на 450,00 лв., както и сторените от него допълнителни разноски в настоящото производство, за които ще представи списък съгласно чл. 80 от ГПК.

Съдът с определение № 90/13.02.2023г. постановено по реда на чл.140 от ГПК е отхвърлил направеното в писменият отговор на ответното дружество ЗАЕД „Булстрад Виена Иншурънс Груп“ ЕАД възражение за местна неподсъдност на делото на Районен съд – Б.С. на основание чл.105 и чл.108 от ГПК и изпращането му за разглеждане на Софийски районен съд, в който се намира седалището на ответното дружество, като **неоснователно**.

По делото са събрани писмени доказателства. Допусната и приета по делото САТЕ, чието заключение не е оспорено от страните и възприето от съда като обективно и компетентно изготвено.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, съобрази се с доводите на страните в процеса, приема за установено от фактическа страна следното:

В исковата молба ищеца С. П. Г. твърди, че на 06.04.2020г. сключил застрахователен

договор със застрахователя ЗАЕД „Булстрад Виена Иншурънс Груп” ЕАД, съгласно приложената застрахователна полица № 47042017308000017 за имуществена застраховка „КАСКО СТАНДАРТ” на МПС“, със срок на валидност от 00:00 часа на 16.04.2020г. до 23:59 часа на 15.04.2021г.

По силата на този договор Г. застраховал собствения си лек автомобил марка БМВ, модел 730 Д, рег. № ВР 5749 СХ, цвят Черен металик, с рама №WBAKM21040CY72927, съгласно Свидетелство за регистрация на МПС ЧАСТ първа № 010572548/14.09. 2020г./л.12 от делото./

МПС-то е застраховано с покритие ПЪЛНО „КАСКО“ за застрахователна сума в размер на 25000.00 лв. и застрахователна премия, съгласно приложената застрахователна полица в размер на 1851,07 лв. Било договорено тя да бъде заплатена на четири равни премиални вноски, като първата е в размер на 462,79 лв., а останалите три вноски по 462,76 лв. всяка една от тях. Падежът на първата вноска бил на 06.04.2020г.(датата на сключване на договора), на втората вноска е 06.07.2020г., на третата вноска е на 16.10.2020г. и на четвъртата вноска е на 16.01.2021г.

Г. бил заплатил в срок първите две премиални вноски, както следва: сумата 462,79 лв. със сметка № 20200224321/16.04.2020г. и сумата 462,76 лв. със сметка № 20200408519/16.07.2020г.

На 18.10.2020г. със застрахованото МПС настъпило ПТП, съгласно КП за ПТП № 1761885/18.10.2020г. издаден от органите на КАТ - Пътна полиция.

Застрахователят бил своевременно уведомен за настъпилото застрахователно събитие, за което била образувана претенция - Щета № 470420202048546 или 51-01600-13921/20 от 13.10.2020г. по описа на застрахователното дружество. Автомобилът бил представен за оглед, за което бил съставен Опис на претенция № 51-01600- 13921/20/13.10.2020г., приложен по делото.

Ищеца твърди, че след неоснователно дълго забавяне за произнасяне по заведената щета, застрахователят го уведомил, че отказва изплащане на обезщетение, съгласно изпратено Писмо изх.Г № 06021/12.10.2021г., приложено с настоящата искова молба./л.22 от делото/. Мотивите на застрахователя били, че експерти на дружеството установили повреди, които не съответстват на декларирания механизъм за настъпване на събитие и констатираните увреждания по застрахованото МПС, поради което документите са предоставени на независим експерт за изготвяне на автотехническа експертиза.

Останал недоволен от писменият отказ на застрахователното дружество, ищеца сигнализирал Комисията за финансов надзор, в резултат на което получил Писмо изх.№ 91-02-1005 от 01.11.2021 г., в което е отразено, че срокът за произнасяне по претенцията е изтекъл на 13.04.2021 г., по арг. от чл. 108, ал.2 от КЗ./л.24 от делото/.

Предвид многобройните щети по автомобила и абсолютно немотивирания отказ за изплащане на застрахователно обезщетение, ищеца направил запитване към „МиН Партс” ООД гр.В., за стойността на необходимите за ремонта на автомобила части, съгласно представения опис - заключение по щета. Това дружество му предоставило Оферта № SO03318 от 17.02.2021г., съгласно която общата стойност на увредените по автомобила оригинални нови части е в размер на 18885,46 лв., стойността на необходимите за ремонта материали и консумативи е 580,80лв., а за труд цената възлиза на 918,00 лв. и общата сума за възстановяване на действително претърпените вреди е в размер на 20384,26 лв.

Предвид гореизложеното за ищеца се породил правен интерес от съдебна защита обективизирана в петитумната част на исковата молба, с която е поискал да се осъди ЗАЕД

„Булстрад Виена Иншурънс Груп“ ЕАД да му заплати сумата от 20384,26 лв., представляваща неизплатено застрахователно обезщетение по Щета № 470420202048546 или 51-01600-13921/20, по описа на застрахователя, за застраховка „КАСКО СТАНДАРТ“ на лек автомобил марка БМВ, модел 730 Д, рег. № ВР 5749 СХ, съгласно Застрахователна полица № 47042017308000017, сключена на 16.04.2020г., ведно със законната лихва върху претендираната сума, считано от датата, на която е изтекъл срока за произнасяне по претенцията по арт. от чл. 108, ал.2 от КЗ - 13.04.2021 г., до окончателното изплащане на сумата.

Алтернативно моли съдът да му присъди законна лихва върху сумата 20384,26 лв., считано от датата на предявяване на настоящата искова молба-31.05.2022г. до окончателното ѝ изплащане, както и направените по делото разноски.

Ответното застрахователно дружество в срока по чл.131 от ГПК, чрез пълномощника си юрисконсулт Н. З. оспорва иска по основание и размер по изложените в него съображения.

Моли съдът да постанови решение, с което да отхвърли изцяло исковата претенция на ищеца, като неоснователна и недоказана и да му се присъдят направените по делото разноски, включително и юрисконсултско възнаграждение.

С исковата молба ищеца е представил препис от Застрахователна полица № 47042017308000017, сключена на 16.04.2020г., ведно с Предложение за сключване на застраховка; Свидетелство за регистрация на МПС ЧАСТ I № 010572548; сметка № 20200224321, за сумата от 462,79лв. от 16.04.2020г., сметка № 20200408519, за сумата от 462,76лв. от 16.07.2020г., Протокол за ПТП № 1761885/18.10.2020г. издаден от органите на КАТ пътна полиция; Опис на претенция № 51-01600-13921/20/13.10.2020г.; Писмо изх.Г № 06021/12.10.2021г. по описа на застрахователя - Отказ за изплащане на застрахователно обезщетение; Писмо изх.№ 91-02-1005 от 01.11.2021г., по описа на Комисия за финансов надзор; Оферта от 17.02.2021г. и сметка калкулация за труд и материали изд. от „МиН Партс“ ООД гр.В..

От заключението на вещото лице по допуснатата и изслушана САТЕ, което се възприе от съда като компетентно и безпристрастно се установи, че действителната стойност на лекия автомобил преди настъпване на застрахователното събитие-18.10.2020г. е **23614,00 лева**, а към датата на застраховането-16.04.2020г. действителната му стойност е **25090,00 лв.**, но страните са възприели сумата от **25000,00 лв.** без възражения.

Пазарната стойност на необходимите резервни нови части, а не втора употреба с включен труд и боядисване за възстановяване на автомобил марка БМВ, модел 730 Д, рег. № ВР 5749 СХ, към дата 18.10.2020г. е **28867,00 лева**, без прилагане на коефициент за обезценяване на частите, която сума надвишава застрахователната стойност приета от страните по договора за застраховка от 25000,00 лв.

Щетата, нанесена върху лекия автомобил с приложените коефициенти на овехтяване на частите 0.5% възлиза на обща стойност 13793,00 лева. Това е действителния размер на щетата на лекия автомобил, определена на база огледите и на база ценовата база на резервните части.

Вещото лице отговорило на поставените въпроси от ответното дружество, че механизма за настъпване на ПТП-то е неспазване на дистанция от водача на лек автомобил марка БМВ, модел 730 Д, рег. № ВР 5749 СХ, несъобразена с пътните условия и характеристики на пътя в тъмната част на денонощието око 22:30 часа при облачно време на Т-образно регулирано кръстовище в с.Литаково при достигане на попътното движещо се пред

него и спиращо превозно средство на товарен автомобил Пежо-Боксер с турски регистрационен номер, като реализира удар в предната челна част в областта на лява половина със задна дясна половина на движещото се пред него МПС със скорост около 50-60 км/час

За реализираното ПТП на водача на лек автомобил марка БМВ, модел 730 Д, рег. № ВР 5749 СХ, е съставен АУАН по чл.23 от ЗДВП.

Вследствие на реализираното ПТП и получен ударен импулс процесният лек автомобил марка БМВ, модел 730 Д, рег. № ВР 5749 СХ получил масивна деформация в предна челна част, достигаща до предна лява врата, отразена в схемата на КП за ПТП, която е в пряка причинна връзка с реализирането му.

Вещото лице е отговорило, че действителните вреди на процесният лек автомобил по средни пазарни цени с коефициент на корекция на частите вследствие на реализираното ПТП на 08.10.2020г. възлизат на 13793,00 лв. Отговорило е на въпроса на ответното дружество, че в България няма сервиз, който би дал оферта за цени на ремонт, без да извърши идентификация на МПС-то, още повече, че е изминал период от 2 години и половина назад във времето.

Експерта отговорил в заключението си, че процесното ПТП при определения механизъм на реализирането му е било предотвратимо от водача на лек автомобил марка БМВ, модел 730 Д, рег. № ВР 5749 СХ при осигурена безопасна дистанция на движение след попътно движещото се пред него МПС, позволяваща му да спре преди настъпване на удар.

Застрахователното дружество е приело обезценка на частите на процесният автомобил около 70% и в съответствие с гл.IV от ОУ на ЗАЕД „Булстрад Виена Иншурънс Груп“ ЕАД стойността на обезщетението е 8746,86 при коефициент на овехтяване на частите 0,3, която сума е изчислена от самият застраховател, но не и от вещото лице. Тази сума му е предоставена като информация от ответника, но не е заплатена на ищеца.

От така изложената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Договорът за застраховка „КАСКО на МПС“ е вид имуществена застраховка, по силата на който застрахователят се задължава да заплати на застрахования обезщетение за имуществени вреди, настъпили в резултат на настъпване на застрахователно събитие.

Предявеният иск е с правно основание чл.405, ал.1 от КЗ, като предвидената в тази норма отговорност на застрахователя може да бъде ангажирана при осъществяването на сложен фактически състав, който включва следните елементи: наличие на валидно учредено застрахователно правоотношение между страните; настъпване на твърдяното застрахователно събитие в периода на осигуреното застрахователно покритие; наличие на вреди, за които се претендира застрахователно обезщетение, възникнали в резултат от застрахователното събитие; изпълнение на задълженията, поети от ищеца в качеството му на застрахован за заплащане на дължимата застрахователна премия; уведомяване на

застрахователя за настъпило застрахователно събитие и представяне на необходимите документи за неговото установяване. При кумулативната даденост на тези предпоставки съгласно цитираната разпоредба в тежест на застрахователя възниква задължение за заплащане на застрахователно обезщетение на застрахования.

Съгласно процесуалното правило на чл.154, ал.1 от ГПК за разпределение на доказателствената тежест, ищецът в настоящото производство, следва да докаже при условията на пълно главно доказване елементите от визириания фактически състав, за да установи основателността на исковата си претенция. Ответникът, от своя страна, носи тежестта за доказване на противопоставените възражения с оглед оборване на заведения иск.

С договора за застраховка застрахователят се задължава да поеме определен риск срещу плащане на премия и при настъпване на застрахователното събитие да заплати на застрахования или на трето ползващо се лице застрахователно обезщетение. Договор се сключва в писмена форма като застрахователна полица или друг писмен акт. Застрахователният договор може да бъде сключен и от разстояние чрез средства за комуникация при спазване разпоредбите на този кодекс и на Закона за предоставяне на финансови услуги от разстояние. Същият е формален, двустранен, консенсуален и възмезден. Договорът за застраховка има следните задължителни реквизити: данни за страните; предмета на застраховката; покрития риск; срока на договора, както началото и края на застрахователното покритие; застрахователната сума и застрахователната премия; размера на самоучастието, ако такова е уговорено между страните; дата и място на издаване; подписите на страните. Типични за застрахователния договор са изначално установените Общи условия от застрахователя, съответно – създадените специални такива, които при доказателства за писменото им приемане, същите имат обвързваща сила за застрахования, като при несъответствие между застрахователния договор и общите условия, има сила уговореното в договора. Предмет на имуществено застраховане може да бъде всяко право, което за застрахования е оценимо в пари, като сумата, срещу която се застрахова имуществото не може да надвишава действителната му стойност.

В настоящият случай е безспорно, че между страните по настоящето дело е сключен на 06.04.2020г. застрахователен договор, съгласно приложената застрахователна полица № 47042017308000017 за имуществена застраховка „Каско Стандарт“, със срок на валидност от 00:00 часа на 06.04.2020г. до 23:59 ч. на 15.04.2021г. покриваща риска „Клауза П“-Пълно Каско, по силата на който ищеца Г. застраховал собствения си лек автомобил марка БМВ, модел 730 Д, рег. № ВР 5749 СХ, цвят Черен металик, с рама №WBAKM21040CY72927, съгласно Свидетелство за регистрация на МПС ЧАСТ първа № 010572548/14.09. 2020г./л.12 от делото./

Договорената застрахователна сума е в размер на 25000.00 лв., като застрахователна премия е в размер на 1851,07 лв., платима на четири равни премиални вноски, като първата е в размер на 462,79 лв., останалите три вноски по 462,76 лв.

Безспорно е, че ищецът Г. заплатил в срок първите две премиални вноски от 462,79 лв. със сметка № 20200224321/16.04.2020г. и 462,76 лв. със сметка № 20200408519/16.07.2020г.

Не се спори, че 18.10.2020г. застрахованото МПС е претърпяло имуществени вреди, вследствие на настъпило ПТП, обективизирано в КП № 1761885/18.10.2020г. издаден от органите на КАТ - Пътна полиция, за което застрахователят бил своевременно уведомен и била образувана претенция - щета № 470420202048546 или 51-01600-13921/20 от 13.10.2020г. по описа на застрахователното дружество, след преглед на автомобила, за което бил съставен Опис на претенция № 51-01600- 13921/20/13.10.2020г., приложен по делото.

Не се спори по делото, че ответното застрахователно дружество е отказало да заплати застрахователното обезщетение на ищеца по реда на чл.408 от КЗ, видно от приложено писмо изх.Г № 06021/12.10.2021г.

От заключението на вещото лице по назначената и приета по делото САТЕ се установява, че ПТП-то на 18.10.2020г. е настъпило при следния механизъм: ПТП-то е настъпило в с.Литаково, общ.Ботевград в тъмната част на денонощието около 22:30 часа при облачно време на Т-образно регулирано кръстовище в с.Литаково, като участъка на пътя е хоризонтален, състоящ се от две ленти на движение в посока регулирано кръстовище с наличие на знак Стоп с максимално допустима скорост 50 км/час за населено място.

Товарен автомобил Пежо-Боксер с турски регистрационен номер(участник № 2) се е движил в посока на кръстовището с наличие на знак Стоп, преди навлизане в кръстовището. В момент на достигане на границата на кръстовището в изпълнение на знак Стоп водача на автомобила спрял и в този момент е ударен отзад в дясна половина на задната част.

Лек автомобил марка БМВ, модел 730 Д, рег. № ВР 5749 СХ(участник № 1) се е движил попътено след товарен автомобил Пежо-Боксер с турски регистрационен номер, вероятно със скъсена дистанция , несъобразена с пътните условия и характеристики на пътя водещи до реализиране на ПТП и при достигане на попътено движещо се пред него и спиращо превозно средство, реализира удар в предната си челна част в областта на лява половина със задна дясна половина на движещото се пред него МПС със скорост около 50-60 км/час.

За реализираното ПТП на водача на лек автомобил марка БМВ, модел 730 Д, рег. № ВР 5749 СХ, е съставен АУАН по чл.23 от ЗДвП.

Вследствие на реализираното ПТП и получен ударен импулс процесният лек автомобил марка БМВ, модел 730 Д, рег. № ВР 5749 СХ получил масивна деформация в предна челна част, достигаща до предна лява врата, отразена в схемата на КП за ПТП, която е в пряка причинна връзка с реализирането му.

При тези безспорни обстоятелства, съдът намира за установено настъпване на застрахователно събитие - ПТП в периода на осигурено застрахователно покритие за този риск от валидно сключен застрахователен договор, както и качеството на ищеца на изправна страна в застрахователното правоотношение.

Основният спор между страните е дали са налице основания за отказ на ответника от заплащане на претендираното застрахователно обезщетение.

Според чл. 408 от КЗ застрахователят може да откаже да плати, само в следните хипотези: 1) при умишлено причиняване на застрахователното събитие от лице, което има

право да получи застрахователното обезщетение; 2) при умишлено причиняване на застрахователното събитие от застрахователя с цел получаване на застрахователното обезщетение от друго лице; 3) при неизпълнение на задължение по застрахователния договор от страна на застрахования, което е значително с оглед интереса на застрахователя, било е предвидено в закон или в застрахователния договор и е довело до възникване на застрахователното събитие; 4) в други случаи, предвидени със закон(чл.363, чл.364, чл.365 от КЗ).

Отказът за плащане на застрахователно обезщетение по чл. 408 КЗ е предвиден като правна възможност, а не безусловно. Застрахователят не може да откаже да изпълни задължението си по чл. 405 от КЗ, ако поведението на застрахования, респективно застрахователя, не е рефлектирало неблагоприятно върху проявлението на риска, върху възможността за ограничаване и предотвратяване на вредите или върху техния обем. Правно значимо за отказа е само това поведение на застрахования, което е последващо спрямо възникването на застрахователното правоотношение и съставлява неизпълнение на произтичащи от закона, от договора и/или от общите условия изисквания за действия или бездействия, насочени към предотвратяване на събитието и на вредите или към ограничаването им.

В конкретния случай ответникът на първо място твърди, че е проявена груба небрежност от водача на застрахования автомобил, поради което и на основание чл.395, ал.4 КЗ и съгласно предвиденото в раздел „Общи положения, гл.X-Общи изключения, т.1.4. съдържащ общите условия по застрахователната полица, при застраховка Каско не се покриват причинените вреди. Разпоредбата на чл.395, ал.4 КЗ предвижда, че при настъпване на застрахователно събитие застрахователят може да откаже плащане на обезщетение, ако събитието е следствие от неизпълнение на задължението по ал.1 за вземане на мерки за предпазване на застрахованото имущество, и само ако изрично е предвидил това в договора. Грубата небрежност е правно релевантна в хипотезата на посочената законова разпоредба, доколкото тази небрежност е винаги предпоставка за увеличаване, респ. намаляване, на застрахованото имущество. Тя не може да бъде дефинирана в застрахователния договор предварително, защото формите на неизпълнението на задълженията по чл.395, ал.1 КЗ не могат да бъдат изчерпателно предвидени отнапред, но може да бъде уговорена като основание за изключване на отговорността на застрахователя, както е сторено и в случая с включването на клаузата по т.1.4 в гл.X от общите условия, съдържащи, според която по Каско не се покриват вреди на МПС, причинени при умишлени или причинени с груба небрежност действия на застрахования. При липсата на легална дефиниция, теорията и съдебната практика (Решение № 184 от 24.02.2016 г. на ВКС по т.д.№ 3092/2014 г., ТК, II т.о.) приемат, че небрежност е налице тогава, когато длъжникът несъзнавано не е предоставил дължимото надлежно изпълнение, не е положил онази грижа, която дължи при предоставяне на изпълнението в конкретния случай, а грубата небрежност се различава от обикновената небрежност по степен и представлява по-засилена форма на небрежност, изразяваща се в неполагане на грижа, но според различен абстрактен модел – грижата, която

би положил и най-небрежният човек при подобни условия, т.е. неполагане на значително по-елементарна степен на загриженост.

Настоящият съдебен състав намира, че от събраните по делото доказателства не може да бъде направен обоснован извод за допусната груба небрежност от водача на застрахования автомобил, която да е единствена причина за настъпване на ПТП, респ. за настъпилите имуществени вреди на застрахованото имущество. От заключението на изслушаната САТЕ се установи, че водачът на застрахования лек автомобил марка БМВ, модел 730 Д, рег. № ВР 5749 СХ, е карал с разрешената скорост за този пътен участък 50 км/час, в тъмната част на денонощието около 22:30 часа при облачно време на Т-образно регулирано кръстовище в с.Литаково, като не е спазил дистанция при достигане на попътно движещо се пред него и спиращо превозно средство, реализирал ПТП удрайки предната челна част на лекия си автомобил.

Фактът, че водачът на лекия автомобил е наказан по административен ред за нарушаване разпоредбата на чл.23 от ЗДвП (няма данни да е издадено НП и същото да е влязло към настоящия момент в законна сила) сам по себе си не е достатъчен, за да се приеме, че при управлението на автомобила същият е действал с груба небрежност. Нарушението по посочената законова разпоредба се свързва с конкретни пътни условия, които водачът е могъл и е бил длъжен да съобрази. (Водачът на пътно превозно средство е длъжен да се движи на такова разстояние от движещото се пред него друго превозно средство, че да може да избегне удряне в него, когато то намали скоростта или спре рязко). Не всяко нарушение на тази законова разпоредба обаче съставлява груба небрежност, даваща право на застрахователя да откаже изплащане на застрахователно обезщетение. Действително от заключението на САТЕ се установява, че водачът на лекия автомобил не е съобразил дистанцията с намиращото се пред него ППС, но не и несъобразена скорост на движение (тъмната част на денонощието при облачно време с 50 км/час). Това поведение може да бъде окачествено като небрежност, но не може да се приеме еднозначно и обосновано, че избраната неспазената дистанция в конкретния случай е проява на груба небрежност и че движението на застрахования автомобил е било в условията на прекомерен и неоправдан риск, застрашаващ сериозно неговото увреждане. В случая не са установени други конкретни действия на водача при управлението на автомобила, които и най-небрежният шофьор не би предприел при конкретната пътна обстановка и които именно да са довели като резултат или поне да са допринесли в значителна степен за увреждането на автомобила.

Ето защо съдът намира за неоснователно направеното от ответника-застраховател възражение за допусната груба небрежност от страна на водача като основание за изключване на отговорността му по силата на чл.395, ал.4 КЗ.

Правно релевантно за правото на застрахователя да откаже плащане на застрахователното обезщетение на основание чл.408,ал.1,т.3 от КЗ е такова неизпълнение на задължение по застрахователния договор от страна на застрахования, което е съществено и предвидимо и последиците от него са значителни с оглед интереса на застрахователя.

Тежестта за доказване на такова неизпълнение, което да е основание за освобождаването му от отговорност, е в тежест на застрахователя, както и в негова тежест е доказването на причинната връзка между неизпълнението (действие или бездействие) и настъпилото застрахователно събитие, респ. увеличаването на вредите./Решение № 32 от 11.08.2014 г. на ВКС по т.д.№ 1262/2013 г., ТК, II т.о./.

В конкретния случай твърдяното от ответника неизпълнение на предвидено в договора задължение е неспазване на правилата за движение по пътищата – управление на автомобила с несъобразена скорост и при неспазване на необходимата дистанция от движещия се пред него автомобил. Водача на застрахования автомобил не е спазил дистанция в нарушение на чл.23 от ЗДвП. Това нарушение обаче не е извършено от застрахования собственик на автомобила, а от друго лице – водач на автомобила Лъчезар Д. Лазаров. По делото не са представени доказателства, от които да се установи какви са правоотношенията между застрахованото лице и водача, като данни се съдържат единствено в заявлението за изплащане на застрахователно обезщетение, в което се посочва, че лицето Лъчезар Д. Лазаров подава това заявление в качеството си на водач, а не на собственик./л.65 то делото/. При тези данни не може да бъде направен извод, че от страна на застрахования собственик е допуснато нарушение по смисъла на чл.408, ал.1, т.3 КЗ. Дори и да се приеме, че след като застрахователният договор не предвижда ограничение застрахованото МПС да бъде управлявано от лице, различно от собственика му, поради което застрахователят не може да се суброгира срещу това лице и следва да бъде отчетен приноса на същото за вредоносния резултат, установеното неизпълнение на законово задължение от водача на застрахования автомобил не е достатъчно, за да бъде изключена изцяло отговорността на застрахователя. Необходимо е да се докаже наличието на причинна връзка между това виновно поведение и реализирането на риска, изключваща при това с категоричност проявлението на всякакви други причини за настъпването на вредоносния резултат.

Неоснователно е възражението в писменият отговор на ответното дружество, че не дължи обезщетение, тъй като е налице явно несъответствие между вида и степента на претендираните увреждания по МПС и декларираният механизъм в заявлението за изплащане на застрахователното обезщетение. Съдът намира това възражение за неоснователно, тъй като от заключението на изслушаната по делото ССЕ се установи, че всички описани имуществени вреди са реализирани при процесното ПТП и при посочения механизъм на същото.

С оглед на гореизложеното, настоящият съдебен състав намира, че са налице всички посочени по-горе в мотивите предпоставки за ангажиране отговорността на застрахователя за претърпените от ищеца имуществени вреди.

Спорен между страните е въпросът за размера на имуществените вреди, настъпили вследствие ПТП и подлежащи на репарирание от ответника-застраховател.

Съгласно разпоредбата на чл.386, ал.2 КЗ, и предвид трайната практика на ВКС, обективизирана в Решение № 52/08.07.2010 г. по т.д. № 652/2009 г. на ВКС, I т. о.; Решение № 109/14.11.2011 г. по т. д. № 870/2010 г. на ВКС, т. о.; Решение № 79/2009 г. по т. д. №

156/2009 г. на ВКС, т. о., Решение I 165/24.09.2013 г. по т. д. № 469/2012 г. на ВКС, т. о. и др., относима към случая при действието на новия КЗ, при съдебно предявена претенция за заплащане на застрахователно обезщетение съдът следва да определи застрахователното обезщетение по действителната стойност на вредата към момента на настъпване на застрахователното събитие. Обезщетението не може да надвишава **действителната стойност** (при пълна увреда), т. е. стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго със същото качество – чл.400, ал.1 КЗ, или **възстановителната стойност** на застрахованото имущество (при частична увреда), т.е. стойността, необходима за възстановяване на имуществото с ново от същия вид и качество, в това число всички присъщи разходи за доставка, строителство, монтаж и други, без прилагане на обезценка – чл.400, ал.2 КЗ. Възстановителната стойност се прилага в случаите, когато щетите по автомобила не са отстранени към момента на изплащане на застрахователното обезщетение. В случая е настъпила частична увреда на застрахованото имущество и не са представени разходно-оправдателни документи за извършен ремонт. Приложена е единствено оферта от "М и Н Партс" ООД, без касов бон или друг счетоводен документ за извършено реално плащане на сумата, поради което при определяне на обезщетението следва да се изходи от експертното заключение по делото относно възстановителната стойност.

От заключението на САТЕ се установява, че пазарната стойност за възстановяване на лекия автомобил с резервни нови части, а не втора употреба, с включен труд за боядисване и възстановяване на лек автомобил марка БМВ, модел 730 Д, рег. № ВР 5749 СХ, без корекция е в размер на 28867,00 лв., а пазарната стойност за възстановяване на лекия автомобил с корекция е 13793,00 лв.

Вещото лице е определило действителна пазарна стойност на автомобила към датата на настъпване на застрахователното събитие-08.10.2022г. в размер на 23614,00 лв. Съдът намира, че размерът на застрахователното обезщетение следва да се съизмери с действителната вреда на застрахования, а в случая тя е равна на пазарната стойност за възстановяване на лекия автомобил с оригинални резервни части и без прилагане на обезценка в размер на 28867,00 лв. Ето защо съдът намира, че само с ползването на оригинални части може да се каже, че автомобилът е възстановен до същия вид и качество, каквито са посочените по-горе законови изисквания на чл.386, ал.2 и чл.400, ал.2 КЗ. В този смисъл е и съдебната практика – вж. постановени по идентични казуси Решение № 485 от 18.04.2023 г. по в.гр.д.№ 2637/2022 г. на САС, Решение № 454/12.04.2023 г. по в.гр.д.№ 2745/2022 г. на САС, както и Решение № 665 от 17.06.2021 г. по в. гр. д. № 981/2021 г. на САС , недопуснато до касационно обжалване с Определение № 50558 от 12.10.2022 г. на ВКС по т. д. № 2203/2021 г., II т. о., ТК.

Тъй като с исковата молба се претендира исковата сума от 20384,26 лв., а не е направено увеличение на иска по реда на чл.214,ал.1 от ГПК своевременно в процеса, то съдът не може да присъди плюс петитум сумата изчислена от вещото лице.

Страните спорят и относно наличието на тотална щета. По делото не се установява

автомобилът да е deregistriран, а липсват и такива твърдения.

По смисъла на чл.390, ал.2 КЗ, тотална щета на моторно превозно средство е увреждане, при което стойността на разходите за необходимия ремонт надвишава 70 на сто от действителната стойност, като в случая от заключението на вещото лице няма такива данни.

Следователно предявеният иск се явява основателен и доказан до размера от 20384,26 лв.

Съдът приема за основателно направеното от ответника възражение с правно основание чл. 103, във връзка с чл. 104, ал. 1, изречение 1 от ЗЗД за прихващане на евентуално дължимото от ответника застрахователно обезщетение със сумата 925,52 лева-неплатени от ищеца трета и четвърта вноски по застрахователната полица, тъй като между страните не е спорно, че те имат насрещни изискуеми задължения и следва да бъде извършено прихващане до така посочения размер на по-малкото от тях.

Съдът счита, че са налице условията за извършване на такова прихващане в настоящото производство след като се установи, че вземането на ищеца спрямо ответника за заплащане на застрахователно обезщетение е валидно и изискуемо, каквото е и вземането на ответника към ищеца за заплащане на посочените разсрочени премийни вноски по застраховката. Съгласно разпоредбата на чл. 369 ал. 2 от КЗ, когато застрахователно събитие е настъпило преди застрахователната премия да е издължена изцяло от застрахования, застрахователят може да удържи размера на неиздължената премия от размера на застрахователното обезщетение.

С прилагането на правилото от тази разпоредба, съдът счита, че претенцията на ищеца за заплащане на застрахователно обезщетение от ответника е основателна и следва да бъде уважена до размера на 19458,74 лв. след извършеното прихващане с неплатените две премийни вноски в общ размер от 925,52 лв. на основание чл.103 от ЗЗД, а за разликата до 20384,26 лв. иска следва да бъде отхвърлен като погасен чрез прихващане.

Доказан по основание е и акцесорния иск. Застрахователят е в забава по отношение на задължението си за заплащане на обезщетението, считано от датата, на която е изтекъл срока по чл. 405 във вр. с чл. 108 от КЗ. Лихвата се дължи на основание чл. 409 от КЗ. Този срок е 15 дни от подаване на уведомлението за настъпване на застрахователното събитие, което е станало още на 13.10.2020г. и е възникнало задължение на застрахователя в 6-месечен срок от датата на предявяване на заявлението да се произнесе. Срокът е изтекъл на 13.04.2021г., а ответното дружество е уведимило ищеца за отказа си с писмо изх.Г № 06021/12.10.2021г./л.22 от делото/т.е. няколко месеца по-късно след изтичане на срока, което нарушение е констатирано и в писмо изх.№ 91-02-1005/01.11.2021г. на Комисията по финансов надзор адресирано до С. Г../л.24 от делото/.

Следователно върху главницата от 19458,74 лева се дължи законна лихва, считано от 13.04.2021г.(датата, на която е изтекъл срока за произнасяне по претенцията по арг. от чл. 108, ал.2 от КЗ) до окончателното ѝ изплащане.

ПО РАЗНОСКИТЕ :

Ищецът претендира разноски съгласно представеният списък по чл.80 от ГПК в общ размер от 2619,00, от които: 819,00 лв. заплатена държавна такса, 300,00 лв. за САТЕ(200,00 лв. +100,00 лв.), 1500,00 лв. адвокатско възнаграждение.

Видно от приложеният договор за правна защита и съдействие между ищеца и неговият пълномощник адв.В.Д. от ВрАК е договорено, но незаплатено адвокатско възнаграждение в размер на 1500,00 лв.(л.163 от делото).

В случая договорът не съдържа нито конкретни уговорки относно срока и начина на плащане на адвокатското възнаграждение (включително такива за обвързване на плащането с резултата от делото), нито отбелязване за плащане в брой на част или на цялото възнаграждение.

Не са представени доказателства възнаграждението да е преведено на процесуалния представител по банков път до приключване на устните състезания, в т. ч.и с писмената защита от 30.05.2023г.

При отсъствие на доказателства за плащане на възнаграждението, настоящият съдебен състав приема, че няма законово основание възнаграждението да бъде присъдено под формата на разноски по чл.78 от ГПК, изводимо от задължителните указания дадени в ТР № 6/06.11.2013г. по т.д. № 6/2012г. На ОСГТК на ВКС обуславящи присъждането на адвокатско възнаграждение от представянето на доказателства за реалното му плащане.

Ответника с писменият отговор е поискал присъждане на 450,00 лв. юрисконсултско възнаграждение, без да е приложен списък с разноски по чл.80 от ГПК, както и направените разноски за вещо лице по САТЕ в размер на 300,00 лв. (200,00 лв. +100,00 лв.).

Поради горното ответното дружество следва да бъде осъдено да заплати на ищеца на основание чл.78,ал.1 от ГПК общата сума от 1068,19 лв., представляваща сторените в настоящето първоинстанционно производство разноски,съразмерно с уважената част от иска.

На основание чл.78,ал.3 от ГПК ищеца следва да бъде осъден да заплати на ответното дружество сумата от 34,05 лв. направените разноски, съразмерно с отхвърлената част от иска.

Воден от гореизложените мотиви, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗАЕД „Булстрад Виена Иншурънс Груп“ ЕАД, ЕИК 000694286, със седалище и адрес на управление: гр.С., 1000, район „Триадица“, бул. ”Позитано” № 5, представлявано заедно от всеки двама от изпълнителните директори - Н.Д.Ч., И.И.Г., П.А.Ш., Т.И.И. и Н.Й.П., **ДА ЗАПЛАТИ** на С. П. Г., ЕГН *****, от с.Д., обл. В., ул. „Елин Пелин“ №15, чрез пълномощника му адв. В. К. Д. от ВрАК с адрес за съобщения и

призовавания: гр. В., ул. „Одрин“ № 1, ет.4, ап.12, сумата от **19458,74 лв.**/Деветнадесет хиляди четиристотин петдесет и осем лева и седемдесет и четири стотинки/, представляваща неизплатено застрахователно обезщетение на собственият му лек автомобил марка „БМВ“ с рег. № ВР 5749 СХ цвят черен металик, с рама №WBAKM21040CY72927, по Щета № 470420202048546 или № 51-01600-13921/20, по описа на застрахователя ЗАЕД „Булстрад Виена Иншурънс Груп“ ЕАД, съгласно Застрахователна полица № 47042017308000017 за застраховка „КАСКО СТАНДАРТ“, сключена на 16.04.2020г., а за разликата над **19458,74 лв.** до пълният предявен размер от **20384,26 лв.** **ОТХВЪРЛЯ** иска, като погасен чрез **прихващане** с насрещно вземане на ЗАЕД „Булстрад Виена Иншурънс Груп“ ЕАД, ЕИК 000694286 срещу С. П. Г., ЕГН *****, от с.Д., обл. В., ул. „Елин Пелин“ № 15 за сумата **9 2 5 , 5 2 лв.**/Деветстотин двадесет и пет лева и петдесет и две стотинки/, представляваща трета и четвърта вноски от дължимата застрахователна премия по договор за застраховка, сключен със застрахователна полица 47042017308000017/16.04.2020г., ведно със законната лихва върху главницата 19458,74 лв., считано от **13.04.2021г.**(датата, на която е изтекъл срока за произнасяне по претенцията по арг. от чл. 108, ал.2 от КЗ) до окончателното ѝ изплащане, както и сумата от **1068,19 лв.**/Хиляда шестдесет и осем лева и деветнадесет стотинки/ представляваща направени по делото разноси в настоящето производство, *съразмерно с уважената част от иска.*

ОСЪЖДА на основание чл.78, ал.3 от ГПК, ищеца С. П. Г., ЕГН *****, от с.Д., обл. В., ул. „Елин Пелин“ №15, чрез пълномощника му адв. В. К. Д. от ВрАК с адрес за съобщения и призовавания: гр. В., ул. „Одрин“ № 1, ет.4, ап.12, **ДА ЗАПЛАТИ** на ответника ЗАЕД „Булстрад Виена Иншурънс Груп“ ЕАД, ЕИК 000694286, със седалище и адрес на управление: гр.С., 1000, район „Триадица“, бул. ”Позитано” № 5, представлявано заедно от всеки двама от изпълнителните директори - Н.Д.Ч., И.И.Г., П.А.Ш., Т.И.И. и Н.Й.П., направените по делото разноси пред настоящата съдебна инстанция в общ размер от **34,05 лв.**/Тридесет и четири лева и пет стотинки/, *съразмерно с отхвърлената част от иска.*

Решението подлежи на въззивно обжалване в двуседмичен срок пред Врачански окръжен съд от уведомяване на страните по делото, че е изготвено.

Съдия при Районен съд – Б.С.: _____